

Mateřská škola, Brno, Puchýřova 13a, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„STROM POZNÁNÍ“

Č. j.: 190/21

Platný od září 2021

Pedagogická rada projednala **27. 8. 2021**

Spisový znak: 4.1

Skartační znak: A 10

Počet listů: 43

Počet příloh: -

Zpracovala: **Bc: Lada Benešová**

ŠVP vytvořily pedagogické pracovnice školy na tříleté období.

Obsah

Identifikační údaje o mateřské škole.....	3
Charakteristika naší mateřské školy	4
Charakteristika vzdělávacího programu	5
Vzdělávací obsah ŠVP	6
VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	7
1 Abeceda zdraví	10
2 Kamarádi ve školce	12
3 Těšíme se do školy.....	14
4 Oslavy, svátky, tradice	16
5 Příroda a svět.....	19
6 Příroda na dosah	22
Podmínky vzdělávání.....	28
Věcné podmínky	28
Životospráva	29
Psychosociální podmínky	29
Organizace vzdělávání	31
Režim dne	31
Řízení MŠ	32
Personální obsazení školy.....	33
Spolupráce s rodiči	33
Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	34
Vzdělávání dětí nadaných.....	34
Vzdělávání dětí od dvou do tří let	35
Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	35
Organizace vzdělávání.....	35
Evaluační systém	36
Evaluace na úrovni školy	36
Evaluace na úrovni třídy	37
Hospitační plán	38

Identifikační údaje o mateřské škole

Název školy: Mateřská škola, Brno, Puchýřova 13a, příspěvková organizace

Zřizovatel školy: Statutární město Brno, městská část Brno – Líšeň

IČO: 494 67 395

IZO: 600 107 841

Zápis do rejstříku škol: 1. 1. 2005

Jméno ředitele školy: Bc. Lada Benešová

Kapacita školy: 84

Provoz školy: 6.30 – 16.30

Součástí školy je školní jídelna

Telefon: 544 210 333

E – mailová adresy: mspuchyrova@volny.cz
kuchyne@mspuchyrova.cz

Internetové stránky: www.mspuchyrova.cz

Bankovní spojení: 10006-60230621/0100

Datová schránka: jjdkn4p

Charakteristika naší mateřské školy

Trojtřídní mateřská škola byla postavena v roce 1984 jako účelová budova, která je umístěna na rozhraní staré a nové Líšně v klidném prostředí v blízkosti zastávky MHD Jírova.

Pro děti se snažíme vytvořit pohodové, bezpečné a podnětné prostředí, které bude stimulovat jejich rozvoj s ohledem na jejich věk a fázi jejich vývoje. K zaměření našeho školního vzdělávacího programu „Strom poznání“ na ochranu životního prostředí a svého zdraví nás inspirovalo okolí MŠ, které nabízí možnost pozorovat proměňující se přírodu i rozmanité biotopy, jako jsou pole, lesy, parky, vodní plochy a toky. V dostupné blízkosti máme Mariánské údolí, Stránskou skálu, Bílou horu, Lesní a Růženin lom, CHKO Hády. Přímé pozorování přírody podporuje přirozenou dětskou zvědavost a radost z objevování, děti si uvědomují, že příroda je rozmanitá a krásná, a každý z nás má osobní zodpovědnost za stav prostředí, ve kterém žije. Od roku 1996 je škola zaregistrována do sítě mateřských škol „Mrkvička“ se zájmem o ekologickou výchovu.

Při příznivém počasí si děti hrají na naší přírodní certifikované školní zahradě, která bezprostředně navazuje na budovy školy. Děti se zde seznamují s pěstováním rostlin, pozorují jejich proměnu v průběhu celého roku. Mají možnost volného pohybu a spontánních a tvůrčích činností. V roce 2020 byla zahrada doplněna didaktickými prvky z projektu NPŽP 7/2019 v roce 2021 lanovou pyramidou, balanční lávkou a pružinovými houpadly.

Děti vzdělávají kvalifikované pedagogické pracovnice, v případě dětí s příznými podpůrnými opatřeními asistentky pedagoga. Pedagogický sbor doplňuje školní asistent financovaný z OP VVV. Zázemí dětem zajišťují dvě provozní pracovnice. Součástí školy je školní kuchyně. Paní vedoucí a dvě kuchařky zajišťují dětem stravu, která odpovídá zásadám zdravé výživy. Škola poskytuje také dietní stravování. Všichni zaměstnanci se snaží o to, aby socializace dětí probíhala v klidném, příjemném a inspirativním klimatu.

Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program „**Strom poznání**“, vychází z RVP PV. Škola je zaměřena na ochranu životního prostředí a svého zdraví. Cílem školního vzdělávacího programu je rozvíjet dítě přirozenou cestou prostřednictvím prožitkového učení a praktických zkušeností. Snažíme se naučit děti samostatnosti, sebepoznání, schopnosti spolupracovat s ostatními a rozvíjet svůj vzdělávací potenciál. Vytvořit si vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije.

Metody a formy vzdělávání - při práci s dětmi kombinujeme řízené, skupinové a individuální činnosti, využíváme následující metody:

slovní – návody, vysvětlení, popis, vyprávění, četba,

názorné – pozorování, předvádění, pokusy, exkurze, vycházka,

praktické činnosti – hra, experimenty,

spontánní sociální učení – učení nápodobou, dítě se učí komunikovat, přijímat sociální role, učí se žít ve společnosti dodržovat její normy a pravidla. Předkládáme mu vhodné vzory chování, učíme je dodržovat pravidla, na jejichž formulaci se podílí,

dramatická výchova – dítě se učí vyjadřovat pomocí pohybu, pantomimy, učí se vyjadřovat emoce, hrát role,

kooperativní učení – výsledku děti dosahují společně spoluprací v menších skupinách, komunikují, všichni se podílí na dosažení úkolu, hovoří o svých pocitech, učitelka je v roli pozorovatele, děti mají prostor pro samostatné vyřešení problému,

situační učení – využívá nejen vzniklé situace, ale i situace uměle vytvořené,

prožitkové učení – učení pomocí hry nebo činnosti, kterou dítě citově prožívá, učitelka k motivaci využívá příběhy, pohádky, zážitky dětí, případně vzniklé situace, děti se aktivit účastní spontánně, mají dostatek prostoru pro jejich realizaci i dokončení. Toto učení vychází ze zážitků dětí z jejich zkušenosti. Experimentují pod dohledem dospělých, poznávají přírodní souvislosti. Děti mají dostatek prostoru pro komunikaci i nonverbální, učitelka na děti nespěchá, nechá je vyjadřovat jejich myšlenky, nápady, pocity a emoce. Rozvíjí dětskou tvořivost a fantazii. Děti mají k dispozici různé materiály. Do poznávání zapojují všechny smysly.

STROM POZNÁNÍ

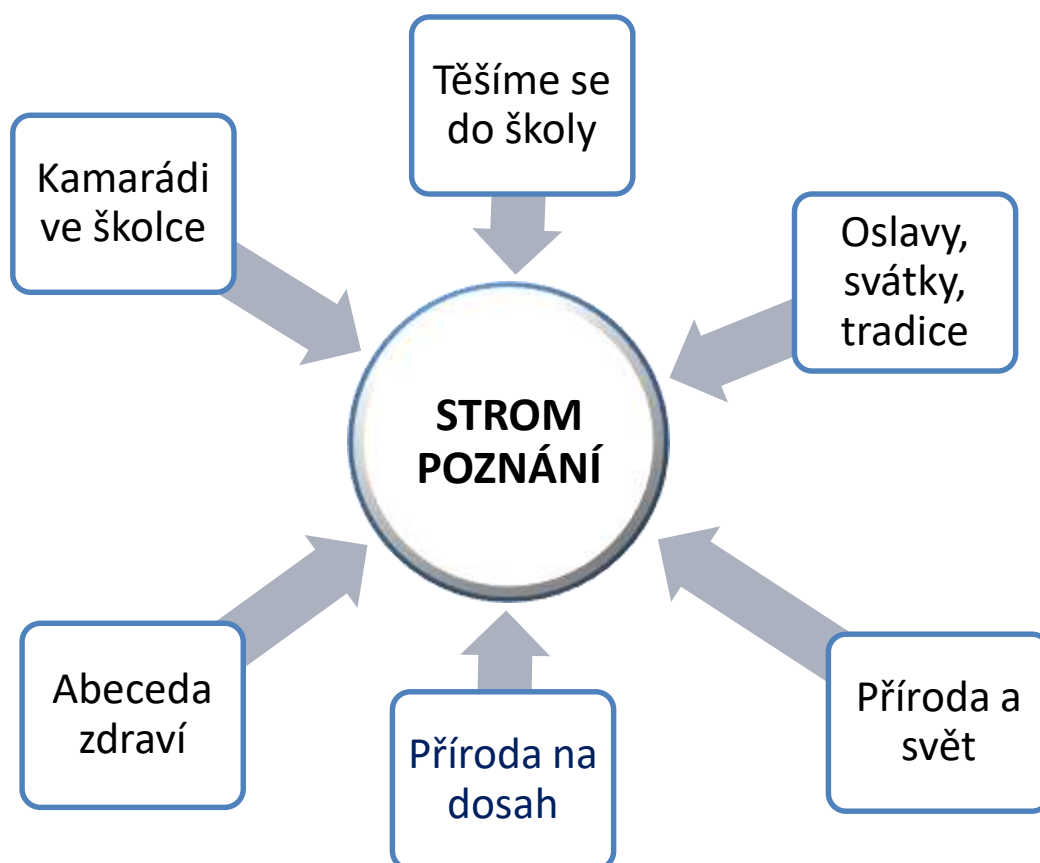
Vzdělávací program je rozdělen do pěti integrovaných vzdělávacích bloků. Tyto integrované bloky obsahují obecnější témata, tak aby byly flexibilní a pedagogové tak mohli TVP přizpůsobit složení třídy a individuálním vzdělávacím potřebám a schopnostem jednotlivých dětí. Doplnkovým programem je „Příroda na dosah“, který využívá nově doplněné prvky na školní zahradě a rozvíjí environmentální výchovu v MŠ.

U každého z integrovaných bloků je uvedena jeho charakteristika. Tyto bloky jsou postaveny tak, aby vzdělávání přispívalo k naplňování klíčových kompetencí. Jsou zde uvedeny i dílčí cíle, které v každém z bloků konkretizují záměry ze všech vzdělávacích oblastí.

Návrhy dílčích témat pro realizaci slouží jako základ pro tvorbu konkrétní denní nabídky pro děti. Ta bude vytvářena v TVP tak, aby celky byly provázány s děním v přírodě a okolo nás, aby získané dovednosti a vědomosti mohly děti uplatnit v praktickém životě.

V blocích jsou uvedeny i očekávané výstupy vzdělávacího úsilí pedagoga - záměry pedagoga. Pomocí těchto dílčích výstupů v rámci evaluace pedagog vyhodnocuje naplňování stanovených záměrů a podle výsledků plánuje další práci s dětmi.

PŘEHLED INTEGROVANÝCH BLOKŮ

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Dítě a jeho tělo

- barva vzduchu, nebe a vody, které lákají k pohybu,
- oblast biologická,
- záměrem je podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat zdatnost a obratnost, rozvíjet sebeobslužné a manipulační dovednosti, vytvářet zdravé životní postoje.
- při vnímání přírody využíváme všechny smysly (rozeznáváme barvy, tvary, chutě, vůně, jaké to je orientovat se bez pomoci zraku, nebo za pomoci hmatu), vědomě se přizpůsobujeme počasí, uvědomujeme si co je zdravé a co nikoliv. Při pohybu si děti uvědomují svoje tělo (jak se zadýchají, že jim tlučí srdce), manipulací s přírodninami vnímají jejich krásu a současně si rozvíjí jemnou motoriku.

Dítě a jeho psychika

- barva slunce, které ovlivňuje naši náladu a psychiku,
- oblast psychologická,
- záměrem je rozvíjet psychickou pohodu a zdatnost dítěte, jeho rozumové schopnosti, jazyk a řeč, jeho city a vůli, sebepojetí, kreativitu a sebevyjádření.
- slovně popisujeme smyslové vjemy, pozorování, domněnky, spolupracujeme, ptáme se, rozvíjíme slovní zásobu o nové pojmy (názvy zvířat a mláďat, rostlin a jejich částí, výrazy týkající se počasí). Pobyt venku rozvíjí přirozenou komunikaci, přírodní motivy se projeví ve výtvarném, hudebním a pohybovém vyjádření dětí. Učí se pracovat s encyklopediemi, atlasy, poslechem krásné literatury se dokáží vcítit do pocitů druhých, kde vyprávěčem může být například zvíře nebo rostlina.

Dítě a ten druhý

- barva láskyplných vztahů , přátelství,
- oblast interpersonální,
- záměrem je vytvářet vztahy k jiným dětem a dospělým, tyto vztahy kultivovat a posilovat, rozvíjet vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.
- hry v přírodě posilují vztahy mezi dětmi a vztah k prostředí ve kterém se pohybují, učí se jak se chovat k ostatním (pozdravit, pomoci kamarádovi, být ohleduplný k méně obratným a pomalejším), jak se chovat v přírodě (nekřičet, nelámat větve. Pomocí dramatizace mohou vyjádřovat různé situace.

Dítě a společnost

- barva slavnostního oblečení a slavností,
- oblast sociálně kulturní,
- záměrem je uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti, přijmout základní společenské estetické a morální návyky, postoje a hodnoty, spolupodílet se na utváření společenské pohody.
- v této oblasti jde především o rozvoj společenského soužití a spolupráce, vytváření morálních postojů a vztahu ke světu (nelíbí se mi nepořádek, plýtvání vodou - co pro to mohu udělat?). Seznamovat se s informacemi o lidech a přírodě u nás i v jiných zemích, uvědomovat si, jak je pro ně důležitá (kolik písní je například o vodě o rostlinách, zvířatech v kolika státních znacích jsou rostliny nebo zvířata zobrazeny).

Dítě a svět

- barva, trávy, keřů, stromů,
- oblast environmentální,
- záměrem je vytvořit u dítěte základní povědomí o okolním světě, o vlivu člověka na okolní prostředí i na problémy celosvětového dopadu. Vytvářet odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.
- tato oblast se nejvíce dotýká životního prostředí a ekologického chování. Děti si uvědomují proměny přírody podle ročních dob, naučí se vytvořit si k přírodě vztah a proto ji zbytečně neničit, ale snažit se ji chránit.

Hlavní cíle předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení a poznání
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání samostatnosti, schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

1 Abeceda zdraví

Název integrovaného bloku	Abeceda zdraví
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Je zaměřen na vytváření zdravých životních návyků a postojů. Věnuje se základům zdravého životního stylu. Záměrem je podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat zdatnost a obratnost. Rozvíjet sebeobslužné a manipulační dovednosti.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Hrajeme si a sportujeme V zdravém těle zdravý duch Nemocný kamarád Bezpečně na cestě Těšíme se na prázdniny Vlastní téma

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
		zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	uvědomění si vlastního těla	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		zachovávat správné držení těla
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
		uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

2 Kamarádi ve školce

Název integrovaného bloku	Kamarádi ve školce
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem je uvedení dětí do společenství ostatních lidí, přijetí základních společenských, estetických a morálních návyků, postojů a hodnot. Kultivuje a posiluje vztahy k jiným dětem a dospělým, rozvíjí vzájemnou komunikaci. Zajišťuje společenskou pohodu.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Co nás čeká Naše pravidla Moji kamarádi Všechny děti mají svátek Vlastní téma

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání relativní citové samostatnosti	rozhodovat o svých činnostech uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všímat si změn a dění v nejbližším okolí orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
		zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj schopnosti sebeovládání	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
		respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

3 Těšíme se do školy

Název integrovaného bloku	Těšíme se do školy
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Je zaměřen na vyvážení vzájemných vztahů mezi dětmi. Posiluje vlastní identitu a uvědomění si své sociální role ve společenství ostatních. Vytváří prosociální postoje a zdravé sebevědomí. Záměrem je rozvíjet psychickou pohodu a zdatnost dítěte. Věnuje se rozumovým schopnostem, citům, vůli, sebepojetí, kreativité a sebevyjádření.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Půjdu k zápisu Hádej, čím jsem Poznáváme velký svět Malý školák Vlastní téma

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	zorganizovat hru vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
		poznat napsané své jméno
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
		sledovat očima zleva doprava
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		utvořit jednoduchý rým
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
		naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

4 Osoby, svátky, tradice

Název integrovaného bloku	Osoby, svátky, tradice
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Je zaměřen na vytváření prosociálních vztahů, seznamování se se světem lidí, kulturou a uměním. Snaží se vést děti k rozvoji vlastní fantazie a představivosti, k samostatnému vyjadřování svých přání, myšlenek a pocitů. Seznamuje je s tradicemi, zvyky a svátky.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	My se čertů nebojíme Těšíme se na Ježíška Slavíme karneval Vítáme jaro Vlastní téma

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	chápat slovní vtip a humor popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) sledovat a vyprávět příběh, pohádku učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		chápat, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

5 Příroda a svět

Název integrovaného bloku	Příroda a svět
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Je zaměřen na uvědomění si sounáležitosti s přírodou, co dokáže, jak nás ovlivňuje. Objevujeme zajímavosti živé a neživé přírody. Podněcujeme přirozenou dětskou zvědavost, zájmy a nové poznatky, vedeme děti ke kladnému vztahu k přírodě, živočichům a jejich ochraně. učíme se v přírodě, pracujeme s encyklopediemi a atlasy. Pobytem venku rozvíjíme přirozenou komunikaci.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Příroda kolem nás Co umí vítr a déšť Den Země Barevná louka Vlastní téma

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
		prožívat radost ze zvládnutého a poznatého
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytváření základů pro práci s informacemi	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu,	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	radosti z objevování apod.)	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
		všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

6 Příroda na dosah

Realizační plán aktivit na školní zahradě Vychází ze ŠVP „Strom poznání“ jeho cílem je rozšířit a obohatit ekologickou výchovu dětí a přenést co největší část výuky na školní zahradu.

Plán aktivit je zaměřen na uplatňování základů environmentální výchovy v praxi s využitím přírodní školní zahrady. Přírodní zahrada umožní městským dětem „zažít“ přírodu všemi smysly. Mít pocit radosti ze zahradničení i ušpiněné ruce od hlíny, pozorovat, jak dozrává úroda, než je možné ji sklidit a ochutnat. Ukazujeme dětem důvody proč si zamilovat přírodu, učí je poznávat její krásu a tajemství. Rozvíjíme v dětech vědomí rozmanitosti forem života a odpovědnosti za životní prostředí, přiměřeně jejich dětskému vnímání. Seznamujeme je s působením přírodních živlů. Vedeme je k tomu, aby si vytvářely správnou představu o úloze člověka v systému přírody, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit. Důraz klademe na harmonický rozvoj osobnosti, na pravidelný pobyt venku. Děti vedeme k aktivní činnosti a soběstačnosti přiměřené věku. Rozvíjíme jejich morálně volní vlastnosti ve vztahu k přírodě. Stavíme na přirozené dětské zvědavosti a aktivitě. Péče o zahradu učí děti praktickým dovednostem a odpovědnosti za výsledek své činnosti. Blok umožní dětem rozvíjet všechny kompetence dané RVP PV - kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, činnostní a občanské. S tím souvisí místně ukotvené učení ve školní zahradě a jejím okolí. Školní zahrada je prostor, který podporuje vztah dětí k místu, ve kterém žijí. Akce pro veřejnost jsou orientované na ekologii a na české tradice, umožňují vtáhnout do této problematiky rodiče a navázat s nimi užší kontakty.

Celoročně	- <u>využívat nově pořízené výukové panely</u> - „Kde žijí zvířata“ - „Kde rostou rostliny“ - „Kam s odpadem?“ - „Koloběh vody“ - „Učíme se venku“ – 2x - <u>rozšiřovat přímé pozorování</u> - „Malý meteorolog“ - „Pozorovatelná hmyzu“ - „Co se děje pod zemí“ - „Hřbitov odpadků“ - „Zahradní laboratoř“ - Xylon - <u>získávat praktické dovednosti</u> - „Třídím, třídíš, třídíme“ - Prolézací tunely - Školní tabule - „Úkolníček“ - Vyvýšené záhony
Září	- Seznámit děti s prostředím školní zahrady – vytvořit si vztah k prostředí, kde žijí. - Společně vytvářet pravidla chování a soužití na školní zahradě. - Poznávat co je nebezpečné, chovat se bezpečně, pečovat o své okolí. - Zapojit děti do údržby školní zahrady – péče o záhony, sklizeň zeleniny, využívání bylinek. - Pozorovat různé druhy keřů a stromů. - Společně vybrat „třídni“ strom, který budeme pozorovat v průběhu celého roku. - 22. 9. První podzimní den - oslavíme ho ve jménu vzduchu a větru – budeme pozorovat, co je ve vzduchu – ptáci, semena, prach, letadla. Budeme sledovat znečištění ovzduší a hledat jak je můžeme ovlivnit. Budeme experimentovat s pouštěním javorových nažek, peříček, proužků papíru, papírových vlaštovek, balónků a bublifuků. Společně s rodiči si vyrobíme větrníky z papíru. - 22. 9. Den bez aut - uvědomit si jiné možnosti dopravy.

Říjen	- Rozvíjet koordinaci pohybu, zrakové a sluchové vnímání, uvědomovat si svoje smysly. - Všítat si podzimní přírody a jejich plodů. - Zapojit děti do údržby školní zahrady – bylinková zahrádka, záhony, pletí, zálivka, sklizeň. - Uvědomit si význam ovoce a zeleniny pro lidské zdraví. - Pracovat s přírodninami – poznávat barvy, tvary, počet, vnímat rozmanitost, rozvíjet fantazii. - Všítat si proměny v přírodě, pozorovat počasí a tažné ptáky. - Zkontrolovat a případně opravit hmyzí domečky. - Procvičit si třídění odpadu na papír, plasty, sklo, vědět o možnostech jeho dalšího využití. - 4. 10. Mezinárodní den zvířat – pochlubíme se svými domácími mazlíčky, povíme si, jak se o ně staráme, zamyslíme se nad tím, jestli jim můžeme věnovat dostatek času a péče – výstava obrázků mezi stromy (fotografie a obrázky). - 20. 10. Den stromů – v prvním roce oslavíme výsadbou stromů na školní zahradě. Do kořenů jabloně, která je naším školním stromem, uložíme náš vzkaz pro budoucnost. V dalších letech budeme oslavovat narozeniny jabloně jablíčkovým týdnem a budeme zjišťovat a zapisovat jak nám vyrostla.
Listopad	- Pečovat o své okolí a všítat si světa kolem nás. - Osvojit si dovednosti v péči o školní zahradu-zacházet s náradím (vyhrabávat listí, vyčistit záhony a připravit je na zimu, vysadit cibuloviny). - Pozorovat počasí, vytvořit si kamenný kalendář počasí. - Pozorované jevy zaznamenávat, umět je pojmenovat. - Uvědomit si vliv počasí na naše okolí a proměny v přírodě, které s ním souvisí. - Osvojovat si poznatky o lese, jeho významu pro člověka. - Vědět jak se v lese a přírodě chovat. - Pozorovat volně žijící živočichy. - Prohlubovat poznatky pomocí encyklopedií, klíčů a naučné tabule „Kde žijí zvířata“. - Uvědomovat si význam tepla a světla, pokusy s ohněm, kouřem, kreslení uhlíky. - Uvědomit si jak nám může oheň pomáhat, ale může být i nebezpečný, vědět jak se u něj chovat. - Vyrábění lucerniček. - Zamykání školní zahrady, vypouštění vody, zazimování některých herních prvků.

Prosinec	- Seznamovat se s tradicemi a pranostikami (větvička Barborka, jmelí, krájení jablíček, pouštění lodiček ze skořápek ořechů). - Využívat přírodní materiály. - Třídít odpad – „Čertí škola recyklohraní“ - společně vychovávat čertí miminko, co se stromečkem a obaly po Vánocích, jak zacházíme s ohněm. - Připravit „vánoční“ stromek pro zvířátka. - Pozorovat ptáky a veverky, vědět co do krmítka patří a co ne. - Pozorovat zeleň v našem okolí, rozlišovat listnaté a jehličnaté stromy a keře. - Připravit vánoční dílničky pro děti a jejich rodiče – vystoupení dětí, společné tvoření z přírodních materiálů. - 21. 12. První zimní den
Leden	- Znat hlavní znaky zimy. - Vnímat krásu přírody, rozmanitosti počasí,. - Uvědomovat si působení přírodních živlů. - Seznamovat se s vlastnostmi sněhu a ledu - hry a pokusy. - Pohybovat se bezpečně na sněhu a ledu, zkoušet zimní sporty. - Pozorovat a rozlišovat stopy, napodobovat pohyb zvířat. - Vytvářet stopy. - Pozorovat život kolem krmítek. - Umět pojmenovat některé ptáky. - Vést děti k orientaci v prostoru i rovině. - Rozvíjet povědomí o péči o své zdraví – hygiena, zdravá výživa, oblečení.
Únor	- Pozorovat co se děje s přírodou v zimě. - Poznat charakteristické znaky zimy. - Porovnávat zimní obrázky přírody se skutečným stavem na zahradě. - Znat různá skupenství vody, jak se proměňují s ohledem na teplotu. - Vědět o koloběhu vody v přírodě, co se děje s tajícím sněhem. - Uvědomit si sounáležitost s okolním světem, vědět čím ho můžeme poškodit, jak udržujeme pořádek kolem sebe. - Pozorovat jak se udržují chodníky v zimě, pokusy s ledem sněhem a solí. - Vliv dopravy na znečištění. - Rozdíl mezi vodou získanou ze sněhu na zahradě a na okraji vozovky. - Podporovat vztah ke zvířatům. - Umět je pojmenovat, vědět jak se o ně staráme v zimě – krmení. - Určování stop. - Objevovat podmínky pro růst rostlin - péče o pokojové květiny. - Rychlení, setí semen, pozorování klíčení, předpěstování rostlin na vyvýšené záhony. - Pokusy s rostlinami – pozorovat vliv tepla, světla, zálivky.

Březen	- Umět charakterizovat roční období 2 – 3 typickými znaky. - Objevovat barvy v přírodě. - Upevňovat sounáležitost s živou a neživou přírodou,. - Pozorovat první jarní květiny, všímat si jejich barevnosti a vzhledu. - Seznamovat se s tradicemi - oslava jara, Velikonoc – velikonoční dílničky pro děti a rodiče, vyrábění motivované jarní přírodou. - Pozorovat co žije nad zemí a pod zemí - žížaly, hmyz, lákání mravenců na cukr. - Vymyslet a vytvořit pro ostatní třídy „Mravenčí cestu“ – úkolem je co nejvíce „prošmejdít“ školní zahradu a nachystat „mravencům“ něco dobrého. - 20. 3. První jarní den odemykání a probouzení školní zahrady – jarní úklid, příprava záhonů, kontrola a oprava hmyzích domečků. - 22. 3. Den vody - umět rozlišit pitnou a užitkovou, sladkou a slanou vodu. Znat koloběh vody v přírodě, vědět jak s vodou hospodařit, proč na zalévání využíváme dešťovou vodu. - 23. 3. Světový den meteorologie - uvědomit si, že počasí ovlivňuje náš každodenní život, jsme na něm závislí. Jeho předpovídáním můžeme lidi zachránit před přírodními katastrofami. Vědět jak pozorujeme a zaznamenáváme počasí.
Duben	- Zapojit děti do údržby školní zahrady – péče o záhony, pozorování cibulovin, vysazení předpěstovaných rostlin, výsev, pletí, zálivka. - Pozorovat ptáky, poslouchat jejich zpěv, vědět jak se starají o mláďata, prozkoumat ptačí vejce a pírka. - Seznamovat se s domácími zvířaty a jejich mláďaty, s jejich hospodářským využitím. - Seznamovat se s volně žijícími zvířaty, poznávat a třídit je podle daných kritérií (velikost, kde žijí, jak se pohybují, čím se živí). - 1. 4. Den ptactva oslavíme výrobou papírových ptáčků a vlaštovek, kterými ozdobíme naši zahradu. - 7. 4. Světový den zdraví - osvojovat si poznatky o svém těle, vytvářet si životní postoje, které prospívají lidskému zdraví. Vědět co našemu zdraví prospívá a co mu škodí - význam pohybu, zdravého životního prostředí a stravy. Vědět, že některá zvířata a rostliny nám mohou způsobit bolest-komáři, včely, klíšťata popálení kopřivou, jedovaté rostliny. - 22. 4. Den Země je věnovaný naší planetě a dopadům lidského chování na životní prostředí. Uvědomit si že jinou planetu k životu nemáme. Vnímat rozmanitost živé a neživé přírody, vědět co můžeme udělat pro ochranu přírody (třídit odpad, udržovat pořádek, neničit přírodu, chovat se k ní šetrně). Znat význam vody pro život na Zemi.

Květen	- Zapojit děti do údržby školní zahrady – péče o záhony, pozorování rostlin, pletí, zálivka, sklizeň – ředkvičky, salát, pažitka, výsadba brambor. - Poznávat význam včel, hmyzu a ostatních živočichů. - Zavrtat se do země - poznávat vlastnosti půdy, co zde žije, co sem nepatří. - Manipulovat s různými materiály - hlína, písek, kamínky, dřevo, plast, papír, zjišťovat jak se chovají a mění při styku s vodou. - Rozvíjet fantazii při práci s přírodními materiály. - Orientovat se v prostoru a na ploše. - 3. 5. Den Slunce - Slunce nám dodává energii a probouzí vše živé. Jeho životodárnou sílu si připomínáme právě v tento den. - 15. 5. Den rodiny – oslavíme již tradičně s rodiči na školní zahradě. - 31.5. Den otvírání studánek – uvědomit si význam vody pro život, koloběh vody v přírodě, hry s vodou - vodní cesta a mlhoviště.
Červen	- Zapojit děti do údržby školní zahrady – péče o záhony, pletí, zálivka, sklizeň, - Pozorovat zvířata, třídit je na domácí, volně žijící a exotická. - Rozvíjet povědomí o životě zvířat a lidí na planetě Zemi (Afrika, Čína, Antarktida, moře, hory, prales...) – využít pískoviště ke kreslení map, otiskům přírodních materiálů, tvoření zemí, stavbě hor a výrobě sopek z prášku do pečiva. - Vzduch jsou plíce Země, pojmenovávat vítr různé síly, vyhodnotit celoroční pozorování větrníku a větrného rukávu, vědět jak může vítr prospívat (usuší nám prádlo, vyčistí ovzduší) a škodit (víří prach, způsobuje polomy). Vědět, že i když vzduch nevidíme, lze ho pozorovat pomocí větru, pohybu předmětů – vlaštovky, balonky, bublifuk, větrníky. - Voda – je životodárná tekutina, pojmenovávat různé druhy vod (potok řeka, rybník, moře) a různá skupenství (déšť, sníh, mlha, led, pára). Znat koloběh vody v přírodě, umět s vodou hospodařit. Hry s vodou. - Slunce - hnací síla na planetě Zemi. Poskytuje nám teplo a světlo. Vědět jak se před ním chránit. Uvědomit si střídání dne a noci, hrát stínové hry. - Země nám poskytuje obydlí a živí nás, vědět jak se starat o rostliny, co je pod zemí, hry s různými materiály. - Hra na planety. - Budovat vztah k živé a neživé přírodě - školní výlety (biotopy v okolí MŠ, Mariánské údolí, vodní svět lom Hády). Využívat přírodniny – sběr kamínků. - 5. 6. Světový den životního prostředí – životní prostředí je nejdůležitějším faktorem pro život celé planety. Vědět, co pro lidstvo znamená čistota ovzduší, pitná voda, úrodná půda, - 15. 6. Světový den větru – uvědomovat si důležitost přírodních živlů pro život člověka a možnost využívání větru, vody a slunce pro získání energie.

Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Prostory tříd i školy jsou dostatečně velké vzhledem k počtu přijatých dětí. Veškeré prostory odpovídají příslušným bezpečnostním a hygienickým předpisům. Třídy umožňují dostatek pohybových činností dětí. Prostorovým uspořádáním se nám podařilo vytvořit částečně oddělené prostory, které jsou vhodné pro individuální činnosti dětí

Hygienické a bezpečnostní požadavky na provoz jsou plně vyhovující. Osvětlení a vytápění tříd vyhovuje platným předpisům. Denně je zajištěno přirozené větrání s ohledem na klimatické poměry a úklid všech prostor školy. Podrobný popis je zpracován v Provozním řádu školy.

Materiální vybavení

Dětský nábytek odpovídá počtu dětí. Antropometrické požadavky nejsou zcela splněny, zejména u stolů a židliček vzhledem k měnícímu se věkovému složení dětí. Dovybavení bude realizováno dle finančních možností školy.

Tělocvičné nářadí a náčiní je bezpečné, je třeba ho průběžně doplňovat dle požadavků pedagogů (např. trampolíny, žíněnky a další.)

Vybavení pro odpočinek dětí je vyhovující. Lůžkoviny jsou uloženy v oddělených skříňkách. Lehátka jsou původní s novým čalouněním. Plánujeme jejich výměnu, ale aktuální nabídka na trhu nevyhovuje našim požadavkům nebo prostorovým možnostem.

Zdravotně hygienické zařízení plně vyhovuje potřebám dětí, je zdravotně nezávadné a bezpečné, toalety jsou oddělené a zajišťují tak dětem dostatečné soukromí. Obklady stěn a dlažba jsou původní, a proto budeme usilovat o jejich výměnu.

Vybavení hračkami a materiálem je dostatečné, přesto je třeba průběžně doplňovat pomůcky, didaktický materiál a knihovnu (zejména dětské encyklopedie v souladu s naším školním vzdělávacím programem tak, aby děti měly dostatek podnětů pro individuální práci).

Hračky a pomůcky jsou z velké části volně přístupné dětem tak, aby je mohly samostatně používat. Pro jejich používání jsou stanovena pravidla. Hračky a pomůcky jsou uspořádány smysluplně, jejich uložení je jednoznačně označené, aby se dětem i dospělým usnadnilo ukládání na určené místo.

Prostředí školy je vkusně upraveno. Na výzdobě se podílí jak děti, tak pracovníci školy. Práce dětí jsou vystaveny na nástěnkách v šatnách a chodbách školy, které jsou volně přístupné rodičům.

Na budovu školy bezprostředně navazuje školní zahrada. Od dubna 2017 proběhly opravy a renovace herních prvků na školní zahradě, oprava mlatové komunikace, výměna písku a zakrytí pískoviště tak aby pohyb dětí na školní zahradě byl bezpečný. Některé nedostatky se nám podařilo odstranit ve spolupráci s ÚMČ (zakrytí kamenů vedle skluzavky, odvodnění mlatové cesty ve svahu tak, aby nedocházelo k vytváření nebezpečných výmolů) a zahrada tak byla plně funkční. Bylo zrealizováno zastínění pískoviště, zahrada byla doplněna o nové herní prvky – stromový domeček, prolézací tunely, lezecká síť, prohazovadlo, houby, broučci, koše na přírodniny. V zadní části zahrady byly umístěny zvýšené záhony. V roce 2020 byla zahrada doplněna didaktickými prvky z projektu NPŽP 7/2019 v roce 2021 lanovou pyramidou, balanční lávkou a pružinovými houpadly.

Životospráva

Stravování -součástí mateřské školy je školní kuchyně. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava a v případě zdravotních indikací dietní stravování. Na správnou skladbu jídelníčku, dodržování spotřebního koše, správnou technologii přípravy jídel a nápojů dohlíží vedoucí školní jídelny. Kuchyně je nově vybavena konvektomatem, který umožňuje šetrnou přípravu stravy a snazší dodržování předepsaných teplot. Mezi podávanými jídly jsou zajištěny vhodné intervaly. Děti jsou vedeny k tomu, aby stolovaly kulturní formou, čistě, v klidu a pohodě. Děti si mohou volit velikost porce, nejsou do jídla nuceny.

Kromě nápojů poskytovaných v průběhu jídla mají děti po celý den k dispozici pitný režim. Ve třídě má každé dítě svůj hrneček, na zahradě mají děti hrnečky, které jsou barevně rozlišené podle tříd a označené značkou dítěte. Děti mají možnost výběru různých druhů nápojů.

Denní režim - je zajištěný pravidelný denní rytmus a řád, denní režim umožňuje organizaci činností přizpůsobit konkrétním potřebám a aktuálním neplánovaným situacím. Po dohodě s pedagogy může rodič přivést dítě i mimo dobu určenou režimem dne pro přivádění dětí.

Pobyt venku- děti jsou venku každý den, dostatečně dlouhou dobu (kromě nepříznivých klimatických podmínek – špatné ovzduší, velký mráz, silný déšť).

Zajištění pohybu – děti mají dostatek volného pohybu ve škole i na zahradě mateřské školy. Jsme zapojeni do tělovýchovného projektu Sokola „Se Sokolem do života“, čímž podporujeme pravidelný a všestranný pohyb dětí.

Zajištění odpočinku – děti mohou volit oddechové aktivity i v průběhu dne. V době, která je vyhrazena k odpolednímu odpočinku odpočívají děti podle svých individuálních potřeb. Děti, které neusnou, odpočívají ½ hodiny při poslechu pohádky nebo relaxační hudby. Poté se mohou postupně zúčastnit klidových aktivit tak, aby nerušily spící děti.

Podpora zdravého životního stylu – pedagogové jsou dětem příkladem, stravují se zdravě společně s dětmi, dodržují pitný režim. Děti jsou vedeny k tomu, aby věděly, co jejich zdraví škodí a co mu prospívá. Ve škole i jejím bezprostředním okolí platí přísný zákaz kouření a používání omamných látek.

Psychosociální podmínky

Kvalita prostředí - všichni zaměstnanci školy usilují o vytvoření bezpečné a klidné atmosféry a maximálně se snaží respektovat individualitu dítěte. Pokud je to vzhledem k organizaci dne možné mají děti možnost volby aktivit.

Adaptace dětí – nově příchozím dětem umožňujeme zvykat si na prostředí mateřské školy postupně. Je umožněn zkrácený pobyt dítěte v MŠ a jeho postupné prodlužování. Jsou respektovány individuální potřeby každého dítěte. Děti jsou do tříd zařazovány podle sourozeneckých a kamarádkých vazeb, to usnadňuje jejich začlenění do kolektivu dětí. Adaptace probíhá v úzké spolupráci se zákonnými zástupci dětí.

Respektování přirozených dětských potřeb – každé dítě přijímáme takové, jaké je, jako individualitu, snažíme se poznat jeho psychické a fyzické vlastnosti, individuální potřeby a možnosti. Respektujeme jeho potřeby, reagujeme na ně a pomáháme v jejich uspokojování. Na děti nespěcháme, snažíme se jim dát možnost činnost dokončit. Náročnost činností plánujeme tak, aby ji děti s ohledem na věk a svoje schopnosti zvládly. Naše možnosti individuálního přístupu jsou limitovány vysokým počtem dětí ve třídách. Snažíme se zajistit větší množství pedagogů ve třídě pomocí dotačních titulů (v současnosti personální podpora OP VVV). A postupně snižovat počet dětí ve třídě.

Rovnost postavení dětí – ke všem dětem přistupujeme stejně, nikoho neznevýhodňujeme, je nepřípustné jakékoliv zesměšňování, podceňování nebo diskriminace dětí.

Pravidla soužití a komunikace – ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost. Dětem se snažíme naslouchat a rozumět jim. Komunikujeme s nimi otevřeně a vstřícně, děti mají možnost se vyjádřit. Na začátku roku společně vytváříme pravidla chování. Děti vedeme k tomu, aby tato společně vytvořená pravidla respektovaly a uvědomily si, že volnost a osobní svoboda je omezena nutností dodržovat potřebný řád a pravidla nejen v mateřské škole. Děti dostávají jasné a srozumitelné pokyny tak, aby jim rozuměly.

Pedagogický styl – děti zbytečně neorganizujeme, podporujeme jejich samostatnost. Děti přiměřeně oceňujeme a dostatečně chválíme. Neporovnáváme děti mezi sebou, ale hodnotíme výkony jednotlivých dětí. Nepodporujeme nezdravou soutěživost. Vedeme děti k ohleduplnosti, toleranci, k vzájemné pomoci. Uvědomujeme si, že důležitý je osobní příklad učitele. Je naší snahou zlepšit práci s dětmi formou rozmanitější nabídky individuálních činností, aby děti měly větší možnost volby, mohly spolurozhodovat o aktivitách a činnostech, o které mají zájem. Činnosti volíme tak, aby každé dítě mohlo být úspěšné. Náročnost přizpůsobujeme schopnostem dětí.

Organizace vzdělávání

Režim dne

6.30 – 9.30	Scházení dětí do 8.30
<u><i>Spontánní hry a činnosti</i></u>	Probíhají celým dnem v závislosti na potřebách, schopnostech a věku dětí, rozvíjí základní dovednosti, vědomosti, návyky dětí, podporují spontánní sociální učení nápodobou.
<u><i>Tvořivé činnosti</i></u>	Výtvarné, pracovní, konstruktivní činnosti – kreslení, malování, modelování, práce s přírodními materiály.
<u><i>Vzdělávací činnosti</i></u>	Individuální a skupinové aktivity nabízené pedagogickými pracovníky. Dítě si vybírá z nabízených činností, které učitelky připravují v souladu s ŠVP.
<u><i>Zdravotně preventivní pohybové aktivity</i></u>	Probíhají v průběhu celého dne jak ve třídách, tak na školní zahradě.
9.00 – 9.20	
<u><i>Osobní hygiena, svačina</i></u>	
Od 9.30	Postupná příprava na pobyt venku
<u><i>Pobyt venku- dle počasí.</i></u> 9.45 – 11. 45 zelená třída 9.45 – 11.45 žlutá třída 10.00 -12.00 modrá třída	Obsahuje všechny úkoly výchovně vzdělávacího procesu s důrazem na fyziologické působení a individuální osobnost dítěte. Rozvíjí pohybovou obratnost a vytrvalost dětí. Seznamuje děti s přírodou, s přírodními jevy a okolním světem. V této době mohou probíhat divadla a různé aktivity dle plánu kulturních akcí.
11.45 – 12.45	
<u><i>Oběd</i></u>	Příprava na oběd, osobní hygiena dětí, oběd.
12.45 – 14.15	
<u><i>Osobní hygiena, odpočinek</i></u>	Děti odpočívají podle svých individuálních potřeb. Děti, které neusnou, odpočívají ½ hodiny při poslechu pohádky nebo relaxační hudby. Poté se mohou postupně zúčastnit klidových aktivit, tak, aby nerušily spící děti.
14.15 – 14.45	
<u><i>Svačina</i></u>	Příprava na svačinu, osobní hygiena dětí, svačina.
14.45 – 16.30	
<u><i>Rozcházení dětí</i></u>	Zájmové činnosti ve třídě při vhodném počasí na terase či školní zahradě

Organizace života dětí – řídí se režimem dne, tento režim je pružný lze jej přizpůsobit individuálním potřebám dětí, měnícím se okolnostem a plánovaným aktivitám, které vychází ze zájmů a potřeb dětí. Denní program počítá s pravidelným zařazováním pohybových aktivit jak ve třídě tak při pobytu venku. Naším cílem je pracovat s dětmi individuálně, či v malých skupinách, jsou zařazovány frontální i skupinové činnosti. Spontánní a řízené činnosti jsou vyvážené, děti si mohou vybrat aktivitu, která je zajímavá, materiál a pomůcky mají předem připravené. Vytváříme podmínky a prostor pro spontánní hru, experimentování. Umožňujeme dětem hru dokončit nebo v ní později pokračovat. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby respektovaly potřeby, zájmy a vlastní tempo dětí a podněcovaly jejich aktivitu. Pedagogové se plně věnují dětem ve třídách, vytváří podmínky pro klid bezpečí a soukromí dětí. Nejsou překračovány vyhláškou povolené limity dětí. Spojování tříd je jen v nezbytných případech. Organizace dne umožňuje pedagogům zajistit dětem bezpečné zázemí, překrývání pracovníků je nastaveno tak, aby byly co nejefektivněji využity přidělené normativy. Působení pedagogických pracovníků je doplněno působením školních asistentů tak, aby se pedagogové mohly plně věnovat dětem a jejich vzdělávání. Při nástupu nového dítěte do mateřské školy, je po domluvě s rodiči realizován adaptační režim.

Řízení MŠ

Povinnosti zaměstnanců – povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou vymezeny v jejich pracovních náplních. Konkrétní úkoly pro pedagogické pracovníky jsou rozděleny v plánu úkolů na konkrétní školní rok.

Informační systém - vnitřní informační systém je realizován pomocí sešitu vzkazů, informačního kalendáře, ústních sdělení, porad a zápisů z nich. K předávání informací je využívána také emailová komunikace. Vnější informační systém je zajištěn pomocí webových stránek školy, nástěnkami pro rodiče, třídních schůzek, rozhovorů s rodiči a dotazníků.

Motivace a podpora zaměstnanců - ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci, uvědomuje si nutnost týmové spolupráce všech, kteří se podílejí na životě mateřské školy. Podporuje zaměstnance v osobnostním rozvoji a dalším vzdělávání. Ve škole je ovzduší důvěry a vzájemné tolerance.

Plánování pedagogické práce – ve školním roce 2019/2020 byla provedena analýza ŠVP „Strom poznání“, ředitelka ve spolupráci s ostatními pedagogy zpracovala jeho úpravy a doplnění a od září 2020 budeme pracovat s touto upravenou verzí. Vyhodnotily jsme také TVP, evaluaci a vyhodnocování vzdělávacích pokroků dětí i tyto dokumenty byly ve spolupráci celého pedagogického sboru upraveny, tak, aby co nejlépe vyhovovaly našim potřebám a současně nám sloužily k vyhodnocování úspěšnosti naší práce. Při vyhodnocování byly brány v úvahu i názory rodičů, které jsme získaly pomocí rozhovorů a dotazníků.

Vedení školy – zapojuje spolupracovníky do řízení školy, konkrétní zapojení a pravomoci jsou upraveny v pracovních náplních. Všechny pracovnice mají možnost vyjádřit svůj názor a vzájemně jej konfrontovat na provozních a pedagogických poradách, přicházet s podněty a návrhy na zlepšení. Pedagogické porady se konají pravidelně, termín další porady se domlouvá na předchozí poradě, současně s předpokládaným programem. V případě potřeby se konají porady mimořádné. Provozní porady se konají před začátkem a koncem školního roku a dále dle potřeby.

Spolupráce s partnery – mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správa a samosprávy. S odborníky, kteří nám poskytují pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí PPP, SPC, OSPOD, FOD Klokánek. Spolupracujeme SE ZŠ Novolíšeňská, ZŠ Horníkova KJM, Sokolem a samozřejmě se zákonnými zástupci dětí.

Personální obsazení školy

Všechny pedagogické pracovnice mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Pedagogičtí pracovníci se průběžně vzdělávají, aktivně pracují na svém osobnostním rozvoji. Agendu DVPP vede na škole zástupkyně ředitelky. Aktuálně je vzdělávání zaměřeno na ICT, polytechnickou výchovu a předškolní přípravu dětí.

Pracovní doba pedagogických sboru je rozvržena tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je v rozsahu až tří hodin. Zaměstnanci společně vytváří pravidla fungování MŠ a spolupráce, chovají se a jednají profesionálně. Spolupracujeme s SPC Veslařská, která nám zajišťuje logopedickou depistáž dětí.

Spolupráce s rodiči

Na počátku školní docházky dítěte zjišťujeme, jakou představu o vzájemné spolupráci se školou rodiče mají. Informujeme rodiče o našich představách a záměrech. (dotazníky, schůzka s rodiči nově přijatých dětí, adaptační setkání s dětmi, rozhovory).

Spolupráce funguje na základě partnerství. Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči upřednostňujeme důvěru, otevřenost, vstřícnost a respekt. Učitelé se snaží porozumět potřebám jednotlivých dětí i jejich rodin.

Rodiče mají možnost se podílet na plánování programu třídy (nápadů na akce, výlety, výtvarné činnosti). Informace o prospívání dítěte získávají rodiče při denním kontaktu s učitelkou, při konzultačních hodinách, prostřednictvím portfolioů, PL a výrobků dětí.

Zaměstnanci školy jednají s rodiči ohleduplně, nezasahují do soukromí rodiny, vyvarují se nevyžádaných rad. Rodiny mají právo na ochranu svých osobních informací v průběhu i po ukončení školní docházky svého dítěte. Informace a záznamy o dítěti mají k dispozici pouze jeho rodiče a pověření pracovníci. Rodiče podepisují souhlas GDPR.

Rodiče jsou nejvýznamnějšími činiteli ovlivňující vývoj dítěte. Bereme tuto jejich nezpochybnitelnou roli v každé situaci v úvahu a podle toho s nimi jednáme. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v rozvoji dítěte. Pořádá ESS.

Formy spolupráce - dotazníky, schůzky, individuální konzultace, spolupráce na akcích pořádaných školou, využívání spolupráce s rodiči na zlepšení prostředí a vybavení školy, sponzorské dary od rodičů. Plánujeme zlepšení v oblasti komunikace s rodiči - zasílání hromadných emailů, informace o akcích, změnách na webu.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou.

Podpůrná opatření spočívají v poradenské pomoci školy, úpravě organizace, obsahu, forem a metod vzdělávání. V úpravě očekávaných výstupů vzdělávání, vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, využití asistenta pedagoga, školního asistenta.

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Podpůrná opatření různých druhů nebo stupňů lze kombinovat. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví prováděcí právní předpis.

V případě, že do mateřské školy bude přijato dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, je nutné vytvořit podmínky pro jeho pozitivní přijetí, proto navážeme úzkou spolupráci s jeho zákonnými zástupci, poradenským zařízením. Rámcové vzdělávací cíle přizpůsobíme individuálním potřebám, možnostem a schopnostem tak, aby byl maximálně využit vzdělávací potenciál každého dítěte. Podpůrná opatření prvního stupně **PLPP** - plán pedagogické podpory si stanovíme na pedagogické radě, na základě ŠVP když nedostačuje individuální zohlednění vzdělávacích potřeb dítěte. Pokud opatření v PLPP nebudou dostatečně účinná, bude dítěti doporučeno vyšetření v poradenském zařízení. V případě druhého nebo některého vyššího stupně podpory, budou podpůrná opatření realizovaná na základě doporučení školského poradenského zařízení. Po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte, zpracuje pověřený pedagogický zaměstnanec ve spolupráci se ŠPZ **IVP** - individuální vzdělávací plán, (pokud není zpracován tímto zařízením). Podrobnosti jsou stanoveny vyhláškou č. 27/2016 Sb.

Prostředí třídy, ve které je umístěno dítě se SVP vychází z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Na základě doporučení SPC nebo PPP je třída vybavena kompenzačními pomůckami, speciálními didaktickými pomůckami, softwarovým a IT vybavením pro usnadnění komunikace podle potřeb konkrétního dítěte.

V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě podle stupně PO. V případě doporučení poradenského zařízení je poskytována podpora formou asistenta pedagoga.

Vzdělávání dětí nadaných

Uvědomujeme si, že je důležité podporovat a rozvíjet nadané děti tak, aby se jejich nadání dále rozvíjelo. Vzdělávání těchto dětí budeme individuálně podporovat pořízením pomůcek, materiálu, knih, které budou rozvíjet talent konkrétního dítěte. Pedagog, který bude s tímto dítětem pracovat, upraví TVP tak, aby byl plně využit vzdělávací potenciál dítěte. (náročnější úkoly, samostatná práce) a samostudiem prohloubí znalosti v této oblasti. Bude spolupracovat s PPP, zákonnými zástupci dítěte, případně dalšími subjekty např. ZUŠ

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

V městské části Brno- Líšeň je kapacita mateřských škol naplněna dětmi ve věku 3 až 6 let. Vzhledem k velkému počtu mladých rodin a pokračující výstavbě lze předpokládat, že tato situace bude pokračovat i v příštích letech. Z tohoto důvodu nejsou podmínky pro vzdělávání dvouletých dětí v současnosti vytvořeny. Pokud by došlo ke změně situace, bude nutné podmínky upravit.

Bude nutné snížit současný počet dětí ve třídě, dovybavit mateřskou školu hračkami a pomůckami vhodnými pro tuto věkovou skupinu. Pořídí uzavřené skřínky, aby byla zajištěna bezpečnost těchto dětí a bylo jim znemožněno manipulovat s některými zejména drobnými předměty. Zajistit dostatečné zázemí pro hygienu těchto dětí, doplnit úložné prostory v šatnách, zajistit místo, kde mohou být ukládány použité pleny.

Bude nutné zajistit vyhovující režim dne, který bude respektovat potřeby dvouletých dětí. (úprava času stravování, času odpočinku, pravidelnost a dostatek času na realizaci činností)

Uvědomujeme si, že práce s dětmi od dvou do tří let je specifická, přestože všechny pracovnice mají odborné pedagogické vzdělání a absolvovaly studium vývojové psychologie. Tato práce je výrazně odlišná od naší současné práce, proto bude nutné dovzdělat personál.

Organizace vzdělávání

Trojtřídní mateřská škola s kapacitou 84. s celodenním provozem. Třídy jsou heterogenní pro děti od 3 let do odchodu do ZŠ. Mateřská škola má povolenou výjimku na 28 dětí ve třídě. V případě zařazení dětí s podpůrným opatřením je počet dětí ve třídě snížen. Metody a formy práce ve třídách jsou popsány v charakteristice vzdělávacího programu. Třídy nemají specifické zaměření, v jejich práci se odráží celkové zaměření školy.

Děti zůstávají ve třídě, do které byly přijaty, po jejich odchodu je třída doplněna nově přijatými dětmi. Zařazování dětí do tříd se řídí sourozeneckými a kamarádkými vazbami, přáním rodičů a vyváženým věkovým a genderovým rozvrstvením.

Učitelé se překrývají v době organizačně nejnáročnějších činností. Děti jsou přijímány pomocí elektronického zápisu, kritéria jsou každoročně zveřejněna před začátkem přijímacího řízení.

Děti přijaté k individuálnímu vzdělávání jsou zařazeny do konkrétní třídy. Rodiče dostanou informace, jakým způsobem budou ověřeny očekávané výstupy v jednotlivých oblastech uvedených v našem ŠVP. Ověření těchto znalostí proběhne v termínu 3 až 4 měsíců od zahájení školního roku. Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

Evaluační systém

Evaluace na úrovni školy

Koho, co? Předmět hodnocení.	Kdo? Odpovědnost za hodnocení.	Kdy? Časový plán hodnocení.	Jak? Způsob hodnocení.		Výstupy Co nám hodnocení přineslo.
			Techniky, formy	Kritéria Podle čeho budeme hodnotit.	
Vize a strategie					Vize a strategie
Záměry a cíle školy	ředitelka, pedagogická rada	před novým zpracováním ŠVP	SWOT analýza <i>Příloha č. 1</i>	vyhodnocení silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení	Záměry a cíle školy
Soulad ŠVP s RVP PV					
-identifikační údaje o MŠ -obecná charakteristika školy -podmínky vzdělávání -organizace vzdělávání -charakteristika vzdělávacího programu -vzdělávací obsah -evaluační systém -vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí talentovaných dětí s OPŠD	ředitelka, pedagogická rada	před novým zpracováním ŠVP jeho úpravou, nebo po třech letech	Dotazníky k hodnocení jednotlivých oblastí Diskuse na PP <i>Příloha č. 2</i>	hodnotící stupnice dotazníků	Návrhy na zlepšení současného ŠVP
Kvalita zpracování ŠVP					
Koncepční záměr -originalita -vhodnost k podmínkám Vzdělávací obsah -formální a obsahové zpracování -provázanost -prostor pro další rozvoj	ředitelka, pedagogická rada	před novým zpracováním ŠVP	Dotazník ŠVP Diskuse na PP <i>Příloha č. 3</i>	hodnotící stupnice	Návrhy na zlepšení současného ŠVP
Práce pedagogů, kuchyně a provozu					
Práce pedagogů, kuchyně a provozu	rodiče, zpracuje pověřená učitelka,	1x ročně	Dotazníky rodičům vnější hodnocení naší práce, jak to vidí rodiče <i>Příloha č. 4</i>	anonymní dotazník pro rodiče	Zhodnocení stavu a návrhy na zlepšení chodu MŠ
Práce učitelek, připravenost	ředitelka, zástupkyně ředitelky	dle plánu, průběžně	Hospitační a kontrolní činnost viz plán hospitací a kontrol <i>Příloha č. 5</i>	cílené pozorování, výsledky činnosti dětí, závěry hodnocení,	Zjištění kvality práce pedagogů
Práce kuchyně a provozu	ředitelka vedoucí stravování	průběžně	Kontrolní činnost cílené pozorování, orientační vstupy	kontrola čistoty, dodržování harmonogramu prací, plnění úkolů, užívání OPP	Zjištění kvality práce kuchyně a provozu
Hodnocení TVP	ředitelka, pedagogická rada	pololetně, ročně	Diskuse PP		Závěry pro další práci

Evaluace na úrovni třídy

Koho, co? Předmět hodnocení.	Kdo? Odpovědnost za hodnocení.	Kdy? Časový plán hodnocení.	Jak? Způsob hodnocení.		Výstupy Co nám hodnocení přineslo.
			Techniky, formy	Kritéria Podle čeho budeme hodnotit.	
Hodnocení TVP					
Hodnocení integrovaných bloků, plnění daných cílů	pedagogové na třídách	po skončení IB	Písemná evaluace IB Příloha č. 6	naplňování sledovaných kritérií -naplňování očekávaných výstupů, co bylo splněno x nesplněno, k čemu se budeme vracet	závěry pro další práci
Sebereflexe pedagogů					
Osobní rozvoj pedagogů	pedagogové	1 x ročně	Dotazník k hodnocení vzdělávacího procesu Příloha č. 7	v čem jsem dobrá, co preferuji, v čem potřebuji zlepšit sebehodnocení	stanovení osobních cílů, návrhy na DVPP
Hodnocení vlastní práce	pedagogové	2x ročně	Dotazník sebehodnocení pedagoga, Příloha č. 8	Sebehodnocení vlastního pracovního nasazení	Podklady k odměňování
Plán osobního rozvoje	pedagogové	1x ročně před zahájením školního roku	Plán rozvoje Příloha č. 9	Vlastní náhled	Stanovení osobních cílů na další období
Hodnocení dětí					
Informace od rodičů	rodiče, pedagogové na třídách	při nástupu do MŠ, dále podle potřeby	Dotazník pro rodiče Příloha č. 10	výběr z nabídky, poznámky	lépe poznat dítě, usnadnit mu adaptaci v MŠ
Adaptace dítěte	pedagogové na třídách	při nástupu do MŠ, dále podle potřeby	Záznamový arch Příloha č. 11	výběr z indikátorů, poznámky	lépe poznat dítě, přizpůsobit se jeho individualitě
Individuální rozvoj dětí	pedagogové na třídách	průběžně	Záznamový arch o pokrocích dítěte Příloha č. 12	hodnocení zda dítě činnost zvládá	sledování vývoje dítěte, včas odhalit případné problémy či nadání
Vzdělávací pokroky dětí	pedagogové na třídách	3x ročně	Tabulka vzdělávací pokroky Příloha č. 13	hodnocení zda dítě činnost zvládá	Souhrnné informace o dítěti i třídě
Portfolia dětí	pedagogové na třídách	průběžně	Portfolio ukládání vybraných materiálů, Příloha č. 14	srovnání dřívějších a současných prací	Sledování zda dochází k rozvoji
Děti se SVP a děti s odkladem povinné školní docházky	pedagogové na třídách	průběžně	Záznamový arch vzdělávací pokroky Příloha č. 13	srovnávání vývoje	Sledování všech oblastí rozvoje dítěte

Hospitační plán

Září	- kontrola třídní dokumentace a BOZP (poučení dětí) - komunikace mezi učitelkami a dětmi, adaptace nových dětí - upřesnění plánování výchovně vzdělávací práce v jednotlivých třídách
Říjen	- respektování fyziologických potřeb dětí (pitný režim, stolování, spánek, dostatek pohybu) - respektování volnosti při hře - výzdoba a upravenost tříd a nástěnek pro rodiče
Listopad	- hospitace se zaměřením kontroly plnění plánování výchovně vzdělávací práce - návaznost školního a třídního vzdělávacího programu - kontrola záznamů o dětech
Prosinec	- hospitace se zaměřením na vánoční program - příprava vánočních dílen pro rodiče - sledování společného vytváření a využívání pravidel - řešení konfliktů mezi dětmi
Leden	- sledování plnění úkolů - sledování spolupráce učitelek ve třídě, jejich jednotného přístupu - sledování připravenosti předškolních dětí, vedení záznamů o dětech - spolupráce se ZŠ
Únor	- úroveň jazykového projevu dětí - příprava na karneval, výzdoba - individuální a skupinová práce učitelky, jejich vyváženost
Březen	- sledování využívání pomůcek ve výchovně vzdělávací práci - plnění plánů akcí pro děti a úroveň nadstandardních aktivit - výsledky práce dětí
Duben	- kontrola třídní dokumentace - návaznost školního a třídního vzdělávacího programu - výzdoba tříd a šaten
Květen	- podporování vztahů dětí k přírodě, v průběhu celého roku - odklady školní docházky, návrhy, vyjádření - sledování práce učitelek při pobytu venku
Červen	- kontrola veškeré dokumentace ve třídách - celoroční hodnocení na základě hospitačních činností, závěry pro další práci učitelek